

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei în calitate de Agent al Împrumutatului, și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană, în calitate de Creditor privind acordarea Facilității de reformă și creștere pentru Republica Moldova, semnat la data de 21 mai 2025

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei în calitate de Agent al Împrumutatului, și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană în calitate de Creditor privind acordarea Facilității de reformă și creștere pentru Republica Moldova, semnat la data de 21 mai 2025.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei în calitate de Agent al Împrumutatului, și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană în calitate de Creditor privind acordarea Facilității de reformă și creștere pentru Republica Moldova, semnat la data de 21 mai 2025

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut dintre Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei în calitate de Agent al Împrumutatului, și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană în calitate de Creditor privind acordarea Facilității de reformă și creștere pentru Republica Moldova, semnat la data de 21 mai 2025.

Art. 2 – Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului menționat.

Art. 3 – Ministerul Finanțelor va notifica Comisiei Europene ratificarea acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA OPORTUNITĂȚII DE RATIFICARE

a Acordului de împrumut între Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană în calitate de Creditor, și Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor în calitate de Împrumutat, și Banca Națională a Moldovei în calitate de Agent al Împrumutatului, privind acordarea Facilității de reformă și creștere pentru Republica Moldova

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale:

În octombrie 2024, Comisia Europeană a adoptat un Plan de creștere pentru Republica Moldova în valoare de 1,8 miliarde de euro, finanțat prin Facilitatea de reformă și creștere pentru perioada 2025-2027. Acest Plan reprezintă cel mai amplu pachet de sprijin financiar al UE acordat Republicii Moldova de la obținerea independenței și are drept obiectiv stimularea economiei Republicii Moldova, accelerarea procesului de aderarea la UE prin implementarea reformelor-cheie și oferirea unui sprijin financiar semnificativ.

La data de 18 martie 2025 a fost adoptat Regulamentul (UE) nr. 2025/535 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Republica Moldova, potrivit căruia alocarea financiară pentru vecinătatea estică este stabilită în cuantum de 520,0 milioane euro sub formă de sprijin nerambursabil și până la 1 500,0 milioane euro sub formă de împrumuturi pentru perioada 2025-2027.

Mecanismul a fost instituit pentru a sprijini procesul de extindere a Uniunii Europene, prin accelerarea alinierii la acquis-ul comunitar, aprofundarea integrării economice regionale, precum și promovarea convergenței socioeconomice cu Uniunea Europeană.

În conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 2025/535, Republica Moldova prezintă Comisiei Europene o Agendă de Reforme pentru perioada 2025–2027, fundamentată pe principiile și obiectivele-cheie ale reformelor socioeconomice și instituționale stabilite în Acordul de Asociere RM-UE, în cadrul Politicii Europene de Vecinătate și al Politicii de Extindere. Această Agendă oferă un cadru global pentru atingerea obiectivelor generale și specifice prevăzute la articolul 3 din Regulament și definește reformele ce urmează a fi întreprinse de către Republica Moldova, precum și domeniile eligibile pentru investiții.

Acordul de împrumut este încheiat între Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei, și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană.

Acordul conține 24 de articole și patru anexe, care conțin clauze privind suma asistenței financiare, procedura de debursare, condiționalitățile necesare pentru debursarea tranșelor, etc.

2. Informații privind conținutul contractului:

Acordul de împrumut stabilește principiile cooperării financiare dintre Comisia Europeană și Republica Moldova în cadrul Facilității de reformă și creștere pentru Republica Moldova, instituite prin Regulamentul (UE) nr. 2025/535 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 martie 2025.

Obiectivul general al Acordului este de a sprijini implementarea Agendei de Reforme a Republicii Moldova, contribuind la:

- consolidarea statului de drept și a bunei guvernări;
- tranziția către o economie verde și digitală;

- întărirea rezilienței economice și sociale;
- accelerarea convergenței cu Uniunea Europeană.

Acordul prevede contractarea unui împrumut în valoare de 1,500,000,000.00 euro pentru perioada 2025-2027, acordat în condiții concesionale. Mijloacele financiare vor fi alocate atât sub formă de suport bugetar (75%), cât și pentru finanțarea proiectelor investiționale (25%). Termenul limită pentru efectuarea tragerilor este de 30 iunie 2029.

Acordul va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, dar nu mai târziu de 6 luni de la data semnării. Totodată, Ministerul Justiției, de comun cu Ministerul Finanțelor, urmează să emită opinia legală pentru ca acesta să devină efectiv.

Acordul nu modifică sau substituie alte contracte în vigoare. Prin acord reciproc, Acordul poate fi amendat, cu respectarea legislației naționale.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social:

Acordul va consolida relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, reafirmând angajamentul politic al țării față de procesul de integrare europeană. De asemenea, va contribui la consolidarea relațiilor cu statele membre UE și cu alte state candidate, promovând valorile fundamentale ale democrației, statului de drept, drepturilor omului și egalității de gen. Dispozițiile sale sunt în concordanță cu politica externă a Republicii Moldova și nu contravin angajamentelor internaționale asumate.

Aspectul economic și de mediu: Acordul are un impact favorabil asupra dezvoltării economice și sociale a Republicii Moldova, contribuind la stimularea unei creșteri incluzive și durabile. Prin implementarea Agendei de Reforme, sunt promovate măsuri de consolidare a rezilienței economice, atragere a investițiilor și modernizare a infrastructurii. Totodată, Acordul susține alinierea Republicii Moldova la standardele climatice și de mediu ale Uniunii Europene, integrând obiectivele privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la efectele acestora, reducerea riscurilor de dezastre, protecția mediului și conservarea biodiversității.

Aspectul normativ: Prevederile Acordului sunt compatibile cu dispozițiile Constituției Republicii Moldova, Cartei Organizației Națiunilor Unite, Acordului de Asociere RM–UE, precum și cu alte tratate internaționale în vigoare și angajamente asumate de Republica Moldova la nivel internațional. Totodată, acestea sunt aliniate la legislația UE. Nu sunt necesare modificări ale actelor normative naționale pentru a asigura punerea în aplicare a Acordului.

Aspectul instituțional și organizatoric: Aplicarea prevederilor Acordului nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor instituții noi și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Aspectul financiar: Suma împrumutului constituie 1,5 miliarde euro. Acesta urmează a fi debursat în tranșe pe parcursul anilor 2025-2027, în funcție de realizarea angajamentelor din Agenda de Reforme. Până la 75% din suma totală a împrumutului va fi acordată sub formă de suport bugetar, iar minim 25% vor fi îndreptate spre finanțarea proiectelor investiționale. Împrumutul va fi acordat la condiții concesionale, cu o maturitate de până la 40 de ani și o perioadă de grație de 10 ani. Rata dobânzii aplicată pentru fiecare tranșă va fi determinată de costul la care se va împrumuta Comisia Europeană pe piața financiară internațională. În prezent, Republica Moldova are contractate împrumuturi din partea Uniunii Europene la rate cuprinse între 0,125% și 3,375%.

Aspectul temporar: Orice modificare a Acordului între părți se face în formă scrisă și poate avea loc prin schimb de scrisori între părți. Acestea vor deveni parte integrantă a Acordului și vor intra în vigoare la data la care Republica Moldova va notifica în scris Comisia Europeană cu privire la finalizarea tuturor procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a modificării respective.

Acordul de împrumut va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, dar nu mai târziu de 6 luni de la data semnării. Totodată, Ministerul Justiției, de comun cu Ministerul Finanțelor, urmează să elibereze opinia legală pentru ca acesta să fie considerat efectiv.

C. Rezultatele negocierilor:

Urmare a consultărilor dintre reprezentatii Guvernului Republicii Moldova și Comisiei Europene asupra proiectului Acordului de împrumut, a fost agreată varianta finală a textului Acordului.

Consultările au avut loc în limba engleză, în format online, prin corespondență, fiind discutate aspectele tehnice ale Acordului.

D. Analiza oportunității ratificării:

Acordul de împrumut a fost semnat în limba engleză la data de 21 mai 2025, în semn de suport al Uniunii Europene către dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

Din partea Republicii Moldova, Acordul a fost semnat de către Ministrul Finanțelor, dna. Victoria Belous, și Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, dna Anca Dragu.

Din partea Uniunii Europene, Acordul de împrumut a fost semnat de către dl Piotr Serafin, Comisar European pentru Buget, Luptă Antifraudă și Administrație Publică.

Acordul va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, urmând să devină efectiv din momentul îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în Acordul de împrumut. Totodată, termenul de valabilitate a Acordului este de 17 ani.

Ministru

Victoria BELOUS